
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אמנות והיסטוריה - 27047

תאריך עדכון אחרון 01-01-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ביה"ס להיסטוריה - תכנית מצטיינים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 3

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דרור ורמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dror.wahrman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי 13:00-14:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

ההיסטוריוגרפיה בעשורים האחרונים ניזונה מגלי השפעה הבאים מממשקים עם דיסציפלינות שכנות. בשנות השבעים והשמונים היו אלה מדעי החברה – סוציולוגיה ואנתרופולוגיה – שהשפיעו באופן המובהק ביותר על הכתיבה ההיסטורית. בשנות התשעים ובראשית המאה ה-21 התחומים הלשוניים וביקורת הספרות. בקורס הזה ברצוני לבחון באיזו מדה יכולים חקר האמנות היוזואלית, ותולדות האמנות, לספק תובנות חדשות ומתודולוגיה לשימוש במקורות שהסטוריונים לא שגורים בקריאתם. ניתוחים מהסוג שיעניין אותנו אינם בדרך כלל לחם חוקם של הסטוריונים של האמנות (אם כי יש ביניהם כאלו החושבים כהיסטוריונים גם כן, ואת חלקם נקרא); והם רק לעתים נדירות (מדי) נחלתם של היסטוריונים. העבודה שנעשה ביחד היא לפיכך נסיונית וחדשנית, גם עבורי. בקורס נקרא כמה מהתרומות הבולטות בחקר האמנות החוצות את הקווים בין אמנות להסטוריה, בעיקר בתחום הציור. הקורס ימקד מראה בין-תחומית זו אל המודרנה האירופית מתור הזהב ההולנדי ועד לראשית המאה העשרים. אנחנו גם נסתכל מקרוב על ציורים של ציירים ידועים (כמו וולסקז, מנה, ון גוך, דויד, ריינולדז...) ורבים ידועים פחות.

מטרות הקורס:

פיתוח יכולת ניתוח ופרשנות של אמנות ויזואלית כמקור היסטורי

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום קורס זה תלמידים יוכלו לבחון יצירות אמנות בכלים של מתודולוגיה היסטורית ולהסיק מהן מסקנות כחלק מהארכיון התרבותי-היסטורי של תקופה מסויימת, וכן להעריך עבודתם של חוקרים שמשלבים מחקר אמנותי והיסטורי

דרישות נוכחות (%) :

93%

שיטת ההוראה בקורס: דיונים בפורמט סמינר. העבודות בקורס כוללות הצגה ראשונית בשיעור. התלמידים מגישים מדי שבוע דו"ח קריאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

ראה הרובריקה הבאה

חומר חובה לקריאה:

15.10.13 שבוע 1

מבוא וחשיפה ראשונית

22.10.13 שבוע 2

התמונה שנכתב עליה יותר מכל (ומדוע?): לאס מנינס של וולסקז
קריאה:

Michel Foucault, "Las Meninas," from *The Order of Things; an Archaeology of the Human Sciences*, Vintage Book Editions, 1970: 3-16

Svetlana Alpers, 'Interpretation without Representation, or, The View of Las Meninas', *Representations* 1 (Feb. 1983), pp. 30-42

Snyder, Joel. "Las Meninas and the Mirror of the Prince," *Critical Inquiry* 11 (June 1985), pp. 539-572: read pp. 557-564 (you can skim the long beginning)

Alban K. Forcione, *Majesty and Humanity: Kings and Their Doubles in the Political Drama of the Spanish Golden Age*, New Haven, 2009, pp. 1-8 (and notes 209-211)

Optional: Leo Steinberg, "Velazquez's Las Meninas," *October* 19 (Winter, 1981): 45-54.

29.10.13 שבוע 3

ההולנדים והציור הדומם

Simon Schama, 'Perishable Commodities: Dutch Still Life Paintings and the "Empire of Things"', in J. Brewer and R. Porter, *Consumption and the World of Goods*, London, 1993, pp. 478-488 and plates 23.1-23.14

Elizabeth Honig, 'Making Sense of Things', *RES. Anthropology and Aesthetics* 34 (Fall 1998), 166-183.

Julie Hochstrasser, *Still Life and Trade in the Dutch Golden Age*, New Haven, 2007, pp. 1-9, 265-275.

C. Houghton, 'This Was Tomorrow: Pieter Aertsen's "Meat Stall" as Contemporary Art', *The Art Bulletin* 86:2 (June 2004), pp. 277-300

11.13.5 שבוע 4

כיצד הסטוריונים של האמנות קוראים תמונות

Erwin Panofsky, "Iconography and Iconology: an introduction to the study of Renaissance art," in *Meaning in the Visual Arts*, New York, 1955, 26-40.

Svetlana Alpers, 'Is art history?', *Daedalus* 1 (1977), 1-13

Michael Baxandall, 'Pictures and Ideas: Chardin's A Lady Taking Tea', in his *Patterns of Intention*, New Haven, 1987, pp. 74-104

+ משהו משל דרור ...

12.11.13 שבוע 5

המיתוס של ונציה

Patricia Fortini Brown, *Venetian Narrative Painting in the Age of Carpaccio*, New Haven, 1988, pp. 1-4 (middle), 79-86, 125-132, 156-164 (without 157)

19.11.13 שבוע 6

אמנות, מהפכה ומגדר

Thomas Crow, "The Oath of the Horatii in 1785; Painting and pre-Revolutionary Radicalism in France," *Art History* 1:4 (December 1978): 424-471 (reading instructions: skip 444-447 on Beaumarchais, skim 452-455 on David's biography, and stop on 461 before Brutus)

Joan Landes, 'Republican Bodies', in *Women and the Public Sphere in the Age of the French Revolution*, Ithaca, 1988, pp. 152-158 (and notes pp. 243-4)

26.11.13 שבוע 7

הסדר הפוסט-מהפכני:

Ewa Lajer-Burchart, 'David's Sabine Women: Body, Gender, and Republican Culture under the Directory', *Art History* 14:3 (September 1991), pp. 397-424 (+ notes)

12.13.3 שבוע 8

המערב והמגוון האנושי לקראת העולם המודרני

D. Kriz, 'Marketing Mulàtresses in the Paintings and Prints of Agostino Brunias', in F. Nussbaum (ed.), *The Global Eighteenth Century*, Baltimore, 2003, pp. 195-210 (and notes 351-353)

D. G. Grigsby, *Extremities: Painting Empire in Post-Revolutionary France*, New Haven, 2002, pp. 9-57 (and notes 319-329); skim 23- top of 27

10.12.13 שבוע 9

ציור והמודרנה

T. J. Clark, *The Painting of Modern Life*, Princeton, revised edition, 1999, pp. 23-78: "The View from Notre Dame"

17.12.13 שבוע 10

מודרנה, מגדר ומשפחה

Griselda Pollock, 'Modernity and the Spaces of Femininity', in *her Vision and Difference: Femininity, Feminism and the Histories of Art*, London, 1988, pp. 50-79, notes 205-209 (skim 79-90)

Linda Nochlin, "Morisot's Wet Nurse: The Construction of Work and Leisure in Impressionist Painting", in *her Women, Art, and Power and Other Essays*, New York, 1988, pp. 37-56 [IN THIS PDF THE PAGES ARE NOT IN ORDER (AT THE BEGINNING)]

Anne Higonnet, *Pictures of Innocence: The History and Crisis of Ideal Childhood*, London, 1998, pp. 15-30 (and notes p. 227)

24.12.13 שבוע 11

מצגות תלמידים

31.12.13 שבוע 12

מצגות תלמידים

22.1.2013 שבוע 13

מצגות תלמידים

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %
השתתפות 25 %
הגשת עבודה 50 %
הגשת תרגילים 25 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

הקורס מיועד לתלמידי שנה ג של תוכנית המצטיינים של בית הספר להיסטוריה, ופתוח למספר מצומצם של תלמידי תואר שני, המתבקשים לפנות למורה לקבלת אישור